

بررسی کارایی عملکرد آنتی‌زن نوترکیب ROP1 در تشخیص عفونت توکسوپلاسمای گوندی

فاطمه کشاورزی^{۱*}

چکیده

مقدمه: توکسوپلاسمای گوندی یک انگل داخل سلولی اجباری است که دارای دامنه میزبان وسیعی در میان پستانداران و پرندگان است، پروتئین‌های توکسوپلاسمای آنتی‌زن‌های قوی می‌باشند که قادرند واکنش‌های ایمنی قوی را شروع کنند. یکی از این نوع راپتری پروتئین ۱ توکسوپلاسمای گوندی (ROP1) است. ROP1 یکی از رقابت کننده‌های واکسن‌های نوترکیب بر علیه توکسوپلاسمای گوندی باشد. بنابراین هدف از این مطالعه کلونینگ و کتور (PUET1) در یک کلونینگ و کتور (ROP1) و ساخت این آنتی‌زن نوترکیب برای استفاده‌های بعدی است.

روش بررسی: پس از استخراج DNA و تکثیر با روش PCR محصول در کلونینگ و کتور PUET1 در مکان آنزیم‌های محدود کننده EcoR1 و BamH1 کلون شد و به داخل سلول میزبان BL21pLS17 انتقال یافت. همچنین جهت ایجاد و کتور یوکاریوتی، pcROP1 در مکان‌های EcoR1 و Hind111 و pcDNA3 در مکان‌های M71274.(Gene Bank No. M71274.) نشان داد. نتایج الایزا نشان داد ELISA ROP1 IgM با بیشترین تعداد نمونه‌های IgM مثبت واکنش نوترکیب با ELISA IgG و IgM پوشانده شد.

نتایج: یک قطعه ۷۵۷ جفت‌بازی جداسازی شد و آنالیز توالی یک همولوژی در حد ۹۶ درصد را با توالی زن در سایت می‌دهد.

نتیجه‌گیری: آنتی‌زن نوترکیب ROP1 در یک تست IgM Rec-ELISA می‌تواند جایگزین آنتی‌زن تاکی زوئیت در تست‌های سرولوژیکی IgG و IgM شود.

واژه‌های کلیدی: توکسوپلاسمای گوندی، آنتی‌زن نوترکیب، زن ROP1

۱- استادیار گروه زیست شناسی، دانشکده علوم، واحد سندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سندج، ایران
*(نویسنده مسئول): تلفن: ۰۹۱۸۳۷۰۴۹۱۸، پست الکترونیکی: gol.keshavarzi@gmail.com

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۱/۲۰

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۸/۳

مقدمه

واکسن علیه عامل بیماری (توکسوبلاسم) مورد توجه قرار گیرد. Araujo و همکاران گزارش کردند که استفاده از اسیدهای نوکلئیک به عنوان واکسن می‌تواند اینمی محافظت‌کننده‌ای علیه توکسوبلاسم ایجاد کند(۴). Rosenberg و همکاران گزارش کردند که موش‌های ایمن شده با تاکیزوئیت‌های اشعه دیده مدت طولانی‌تری پس از دریافت تاکیزوئیت‌های زنده توکسوبلاسم زنده می‌مانند و آسیب‌های مغزی کمتری بروز می‌دهند(۵). Peng و همکاران نیز نشان دادند که پروتئین میکرون MIC3 یک ترکیب مناسب برای واکسیناسیون علیه توکسوبلاسم می‌باشد، به خصوص زمانی که با دیگر ترکیبات مجموعه راسی (Apical complex) بکار می‌رود(۶). مطالعات Altcheh و همکاران نشان داد که آنتیژن‌های حاصل از لیز سلولی تاکیزوئیت‌های توکسوبلاسم و ادجوانات (CPG ODN) ترکیبی مناسب برای مطالعات ایمن‌سازی علیه توکسوبلاسم می‌باشد(۷). Liu و SAG1 همکاران گزارش کردند که آنتیژن غشایی Altcheh توکسوبلاسم در موش‌های دریافت‌کننده این ترکیبات باعث افزایش عیار IgM، IgG، اینترفرون گاما و اینترلوکین ۲-۴ می‌شود، در حالی که اینترلوکین ۱۲، اینترلوکین گاما و اینترفرون آلفا در سرم آنها قابل شناسایی نیست. بنابراین به نظر می‌رسد ب عنوان یک ترکیب مناسب برای مصنون‌سازی علیه توکسوبلاسم در ایجاد این اینمی سیستم همورال و هم سلولار نقش دارند(۸). Li و همکاران نشان دادند که واکسیناسیون موش‌ها با آنتیژن SAG1 توکسوبلاسم باعث افزایش معنی‌دار طول عمر و کاهش تعداد کیست‌ها در مغز آنها Liesenfeld پس از مواجهه با تاکیزوئیت‌های انگل می‌شود(۹). و همکاران گزارش کردند که واکسن‌های ترکیبی DNA یک روش بسیار مؤثر در ایجاد مصنونیت علیه توکسوبلاسم هستند(۱۰). در همین حال Gatkowska و همکاران نشان دادند که پروتئین ROP4 مانند ROP2 کاندید مناسب برای تهییه واکسن‌های ترکیبی علیه توکسوبلاسم می‌باشد. این محققین همچنین نشان دادند که شکل نوترکیبی پروتئین‌های

توکسوبلاسم گوندی، تک یاخته‌ای از شاخه اپی‌کمپلکسا، زیر شاخه اسپروزوآ، زیر رده کوکسیدیا و متعلق به جنس توکسوبلاسم می‌باشد. آلدگی به این تک یاخته، از سراسر دنیا گزارش شده است. تقریباً ۵۰۰ میلیون نفر دارای آنتی‌بادی بر علیه این ارگانیسم می‌باشند(۱،۲). در افرادی که از سیستم اینمی سالمی برخوردارند، عفونت اولیه عمولاً عوارض خفیفی ایجاد می‌کند. در نوزادانی که عفونت را به طور مادرزادی دریافت کرده‌اند، ممکن است منجر به عوارض خطرناکی مثل عقب ماندگی ذهنی، کوری و یا حتی مرگ شوند. همچنین ابتلا به عفونت اولیه یا عود آن در افراد دارای نقص سیستم اینمی مانند مبتلایان به ایدز و افراد دریافت‌کننده پیوند اعضاء، می‌تواند عوارضی چون آنسفالیت کشنده توکسوبلاسمایی ایجاد کند. بنابراین پیشگیری یا تشخیص صحیح و به موقع عفونت برای اقدامات درمانی اهمیت می‌یابد و می‌تواند از تعداد و شدت موارد عفونت بکاهد(۳). تشخیص توکسوبلاسموز عمولاً به روش‌های سرولوژیک به ویژه تست الایزا صورت می‌گیرد. در کیت‌های تجاری موجود برای الایزا عمدتاً از مجموعه آنتیژن‌های تخلیص شده از انگل استفاده می‌شود. در این راستا انگل در محیط‌های کشت سلولی یا مایع صفاقی موش کشت داده می‌شود و در نتیجه امکان آلدگی آنتیژن‌های انگلی به مواد غیرانگلی منشاء گرفته از کشت یا مایع صفاقی وجود دارد. به این ترتیب کیفیت آنتیژن‌ها در سری‌های مختلف تولید یکسان نیست و همین امر سبب می‌شود استانداردسازی تست با مشکل مواجه شود. علاوه بر این، فرایند تهییه آنتیژن‌های طبیعی انگل پر زحمت و هزینه‌بر است. واکسن‌های نوترکیب DNA و پروتئین، همراه با ادجوانات‌های مناسب با القاء پاسخ ایمنی سلولی قوی، امید زیادی در پیشگیری از عفونت‌های داخل سلولی از جمله توکسوبلاسم ایجاد کرده‌اند. مطالعات و تجربیات مختلف نشان داده است که احتمال تهییه واکسنی مناسب بر علیه توکسوبلاسموزیس وجود دارد. شیوع بالای توکسوبلاسموزیس در برخی نقاط دنیا و عدم وجود داروهای مؤثر با اثرات جانبی کم موجب شده است تهییه

(M Tris-HCl pH 8.0 / ۱)، لیز شد (مرک- آلمان)، با پروتئیناز K (۱۰۰ µg/m) در دمای ۵۵ درجه سانتی گراد به مدت ۲ ساعت قرار داده شد. در ادامه حجم معادلی از کلروفرم با نسبت ۲۵:۲۵ به عصاره جهت حذف پروتئین ها اضافه شد. محلول به مدت ۱۵ دقیقه با دور ۱۳۰۰۰ rpm سانتریفیوژ شد و سپس حجم معادلی از کلروفرم به سوپر نانت اضافه و مجدداً سانتریفیوژ شد. در ادامه به سوپر نانت، ۱/۰ حجم استات سدیم (مرک- آلمان) ۳ مولار و دو حجم اتانول (مرک- آلمان) ۱۰۰ اضافه شد و مجدداً در دور ۱۳۰۰۰ به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفیوژ گردید. رسوب DNA با اتانول ۷۰ درصد شسته و در آب مقطر دو بار تقطیر حل شد و سپس در دمای ۲۰- درجه سانتی گراد برای استفاده نگهداری شد. ۵ مایکرولیتر از DNA استخراج شده بر روی ژل آگاروز ۰/۸ درصد قرار گرفت.

جهت استخراج DNA ژنومی از تاکی زوایت ها ۶ میلی لیتر Parcel به همراه ۱۴ میلی لیتر PBS را در فالکون ۵۰ میلی لیتری ریخته و مخلوط شد، سپس به آن ۲۰ میلی لیتر تاکی زوایت محلول به آرامی اضافه گردید. ۲ بار با دور ۴۵۰ g به مدت ۳۰ دقیقه سانتریفیوژ شد تا پلت به دست آمد. در مرحله بعد روی پلت، ۸ میلی لیتر PBS اضافه و مخلوط شد و DNA استخراج شده به دمای ۲۰- درجه سانتی گراد منتقل گردید. به منظور تکثیر ژن ROP1 از یک جفت پرایمر اختصاصی (Cinnagen) زیر، استفاده شد:

5'- GTG

CCAGATCTAGCGTCGCATTCTCATTCG-3'
(forward) and 5'- CCAAAG
CTTTGCGATCCATCATCCTGCTCTG- 3' (reverse).

برای هر واکنش زنجیره ای پلیمراز ابتدا یک Master mix حاوی بافر X، ۱۰X dNTP، MgCl₂ و آب مقطر دو بار تقطیر ساخته شد و سپس به آن در هر واکنش پرایمرها، DNA ژنومی و آنزیم Taq polymerase (Cinnagen) اضافه شد. واکنش PCR در دستگاه ترموسایکلر (Eppendorf) و لوله های ۰/۲ میلی لیتری صورت گرفت. برای انجام PCR در حجم ۲۵ میکرولیتر، واکنش به ترتیب زیر انجام شد: دمای نخستین ۹۵

rROP2, rROP4, rGRA4, rSAG1 تهیه واکسن های زیر واحدی (Subunit) (ROP1: Rhopty Protein) یک ژن تک کپی با اندازه ای در حدود ۲/۱ kbp می باشد. پروتئین حاصل از این ژن، نقش مهمی در سوراخ کردن سلول میزبان ایفا می کند. ROP1 قابل حل هنگام ورود T.gondii به درون سلول های میزبان، قبل از ناپدید شدن سریع ترشح می شود، این ناپدید شدن سریع حاکی از آن است که ROP1 نقش مهمی را در حمله اولیه ایفا می کند. همچنین GRA2 و ROP1 اجازه ردیابی IgM مخصوص T.gondii را در افرادی با عفونت انگلی داده است. در مجموع این داده ها نشان می دهد که آنتی ژن های GRA2 و ROP1 کاندیدهای مطمئن و نویدبخشی جهت شناسایی و ردیابی عفونت توکسوبلاسمایی در انسان هستند. مطالعات قبلی نشان داده است که آنتی ژن نوترکیب ROP1 قادر است در ELISA نوترکیب IgM، جایگزینی برای آنتی ژن های تاکی زوایت در یک تست سرولوژیک IgM و یا IgG باشد (۱۲). با توجه به آنچه بیان شد هدف از این مطالعه کلونینگ ژن ROP1 توکسوبلاسمایی از سویه RH و تعیین توالی و مقایسه آن با توالی موجود، همچنین تولید پروتئین نوترکیب ROP1 (rROP1) و بررسی آنتی ژنیستیه آن به منظور استفاده در تست های تشخیصی سرولوژیک و احتمال تمایز بین فاز حاد و مزمن عفونت توکسوبلاسموز می باشد.

روش بررسی

برای انجام این مطالعه ۶ عدد موش بالبی ۸ هفته ای خریداری شد و در شرایط عاری از پاتوژن در آزمایشگاه دانشگاه آزاد سنندج نگهداری گردید. گام بعدی آماده سازی تاکی زوئیت های توکسوبلاسمایی بود، برای این کار از نژاد ویرولانت RH استفاده شد. ابتدا تاکی زوایت های سویه ویرولانت RH در صفاق موش سوری تزریق شد و ۳ روز بعد، وقتی تکثیر بسیار زیاد انجام دادند، حدود ۵×۱۰⁷ تاکی زوئیت از مایع صفاق با سانتریفیوژ (Beckman coulter) جمع آوری شد و با محلول PBS: Phosphate Buffered فسفری نمک فسفات با خاصیت فسفری (Sadine مارک- آلمان) شستشو انجام گرفت و سپس در بافر

پلیت حاوی LB آگار و آمپیسیلین کشت داده شد تا برای مراحل بعدی کار به کلونی نوترکیب تأیید شده دسترسی داشته باشیم. عدم تکثیر دال بر عدم حضور آن در پلاسمید است. خالص سازی DNA پلاسمید از کلونی های سفید نوترکیب با استفاده از کیت Accuprep Plasmid Extraction (Roche®) Kit انجام شد.

pT-ROP1 و pUET1 (negative control) آنزیم های EcoR1 و BamH1 هضم آنزیمی شدند. این واکنش به طور مجزا برای هر آنزیم در حجم ۲۰ میکرولیتر انجام شد. پلاسمید های تخلیص شده از کلون هایی بود که ظاهر محتوی پلاسمید نوترکیب بودند، مواد فوق با هم مخلوط شدند و به مدت یک شب در انکوباتور با دمای ۳۷ درجه سانتی گراد نگهداری شدند تا عمل هضم صورت گیرد. پس از هضم آنزیمی قطعات به دست آمد، جهت تأیید پلاسمید نوترکیب مورد ارزیابی قرار گرفت. محصول بر روی ژل آگارز ۱ درصد ران شد و با پلاسمید هضم نشده مورد مقایسه قرار گرفت. محصول PCR با استفاده از کیت استخراج DNA (Roche®) از ژل آگارز خالص شد. سپس واکنش با آنزیم ثانوی و محصول استخراج شده از ژل آگارز ۱ درصد انجام شد.

جهت توالی یابی مستقیم، پلاسمید های استخراج شده از کلونی های سفید سکانس شد.

به منظور بیان ژن ROP1 تکثیر شده، این ژن در ناقل بیانی pET28b کلون شد.

ژن و وکتور با نسبت های مولی ۱:۳ با سایر مواد ذکر شده در بالا مخلوط، با حجم نهایی ۱۰ میکرولیتر، در لوله اپندورف استریل، به صورت Overnight در یخچال نگهداری شد تا عمل لیگاسیون صورت پذیرد و جهت ترانسفورماتیون مورد استفاده قرار گیرد.

انتقال پلاسمید نوترکیب به باکتری مطابق روش sambrook (2001) انجام گرفت(۱۳).

جهت بیان پروتئین ROP1 از پلاسمید نوترکیب ROP1، سلول های صلاحیت دار E. coli از سویه BL21plysS(DE3) با پلاسمید مذکور ترانسفورم شدند و در

درجه سانتی گراد برای مدت ۵ دقیقه، سی و دو چرخه واسر شتی شامل: ۹۵ درجه سانتی گراد به مدت ۱ دقیقه، آنلینگ ۵۶ درجه سانتی گراد به مدت ۳۰ ثانیه، ۷۲ درجه سانتی گراد به مدت ۱ دقیقه و یک چرخه شامل: ۷۲ درجه سانتی گراد به مدت ۱۰ دقیقه.

استخراج قطعات تکثیر یافته از محصول PCR با استفاده از کیت BiONEER بر اساس دستورالعمل کارخانه انجام شد. همچنین قرار دادن اتصال ژن ROP1 در ناقل کلونینگ pUET1 (PCR: Product Cloning Kit, Fermentas ®) با استفاده از کیت(PUET1 Liggiet شد. پلاسمید بیانی PCR با کلونینگ وکتور pUET1 با دو آنزیم HindIII, BglIII هضم آنزیمی شد. جهت تسهیل کلونینگ سایت برش دو آنزیم SalI و BamH1 در انتهای pUET1 ۵' پرایمر Forward و Reverse قرار داده شد. پلاسمید ۶X Histidine در دو انتهای پروتئین بیان شده قرار می دهد و از پرموتور قوی T7 برای بیان پروتئین استفاده می کند. همچنین فقط چند اسید امینه به ابتدای پروتئین اضافه می شود. در نتیجه معاوی فیوژن پارتner (Fusion partner) بزرگ را هم ندارد. جایگاه چندگانه کلونینگ pUET1 در میان ژن کد کننده یکی از زیر واحد های آنزیم بتا گالاکتوزیداز، یعنی ' LacZ تعبیه شده است، در این صورت اگر ماده شیمیایی X-gal که یکی از سوبستراهای آنزیم است در محیط وجود داشته باشد، آنزیم آن را تجزیه کرده و رنگ آبی تولید می کند اما اگر در نتیجه لیگاسیون ژن خارجی در جایگاه چندگانه کلونینگ قرار گیرد، ژن LacZ یکپارچگی خود را از دست داده و کلونی های ناشی از رشد باکتری سفید خواهد بود.

جهت ترانسفورم محصول لیگاسیون به باکتری اشرشیاکلی از روش Sambrook (2001) استفاده شد(۱۳).

از pT-ROP1 به عنوان الگو برای تکثیر ROP1 استفاده شد. طبق دستورالعمل تهیه شد. واکنش در Master Mix PCR حجم ۲۵ میکرولیتر طبق دستورالعمل انجام شد و محصول بر روی ژل الکتروفورز ۱ درصد آنالیز شد و اندازه محصولات با استفاده از لدر ۱ کیلو بازی بررسی شد. به طور همزمان در

میکروب ایمنی سلولی با اندازه‌گیری IgG و IgM در شرایط لوله ازمایش و با استفاده از کیت ELISA(Roche) بر اساس دستورالعمل انجام شد. آنتیژن نوترکیب خالص شده در غلظت ۵ میلی‌گرم در میلی‌لیتر PBS رقیق شد و ۱/۰ میلی‌لیتر آن به پلیت‌های ۹۶ چاهکی اضافه شد. چاهک‌های کنترل برای هر سرمی با غلظت ۵ میکرو‌گرم عصاره *E. coli* پوشیده شدند. پلیت‌های کوت شده در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد برای مدت ۱ ساعت انکوبه شده و برای ۱۶ ساعت در این دما حفظ شدند. بعد از آن سه بار با PBS-Tween^{۲۰} و سه بار با آب مقطر دو بار تقطیر شسته شدند و برای دو ساعت در دمای ۳۷ درجه fish gelatin, 10% fetal calf serum (۳٪) با محلولی شامل (serum in PBS) بلوکه شدند و سه بار با آب مقطر دو بار تقطیر قبل از انکوباسیون با سرم‌ها شسته شدند. نمونه‌های سرم دوپلیکیت با نسبت ۱ به ۲۰۰ در بافری شامل ۲ درصد عصاره *E. coli* رقیق شد. بعد از اضافه کردن ۱/۰ میلی‌لیتر نمونه رقیق شده به هر چاهک پلیت‌ها برای یک ساعت در ۳۷ درجه سانتی‌گراد انکوبه شدند و سپس سه بار با PBS-Tween^{۲۰} و سه بار با آب مقطر دو بار تقطیر شسته شدند. اتصال G و IgM انسانی به ترتیب با استفاده از goat anti-human IgG and IgM horseradish peroxidase labeled Conjugates شناسایی شد. بعد از اضافه کردن کانجوگت مناسب پلیت‌ها برای یک ساعت در دمای ۳۷ سانتی‌گراد انکوبه شدند و سپس سه بار با PBS-Tween^{۲۰} و سه بار با آب مقطر دو بار تقطیر شسته شدند. معرف رنگی o-phenylenediamine dihydrochloride color چاهک اضافه شد. بعد از ۳ دقیقه، توسعه رنگ با اضافه کردن ۱/۰ میلی‌لیتر اسید سولفوریک ۱ نرمال متوقف شد و در طول ۴۹۰ نانومتر لوله قرائت شد.

نتایج

فرم تاکی‌زوایت سویه RH انگل توکسوپلاسمما گوندی ۳ روز پس از تزریق به موش و تکثیر در مایع صفاقی موش توسط سانتریفوژ جمع‌آوری شد. ناخالصی‌های آن از طریق شستشو با

محیط LB broth کشت داده شد و در OD ۶۰۰≈۰.۵ القاء با IPTG انجام شد و به مدت ۴-۵ ساعت دیگر کشت ادامه پیدا کرد. سپس بیان پروتئین ROP1 به وسیله آنالیز SDS-PAGE بررسی شد. زمان‌های مختلف بعد از القاء و نیز مقدار مختلف IPTG مورد بررسی قرار گرفت تا شرایط با بیشترین میزان بیان پروتئین مشخص شود. میزان بیان پروتئین به وسیله تغییر پارامترهای موثر بر آن از جمله زمان القاء، غلظت IPTG و OD کشت قبل از القاء بهینه شد.

جهت بهینه‌سازی تخلیص پروتئین ابتدا غلظت‌های مختلف ایمیدازول در بافر لیزکننده و pH‌های مختلف بافرهای تخلیص بررسی گردید و بهترین شرایط برای به دست آوردن بیشترین میزان پروتئین نوترکیب محلول انتخاب شد.

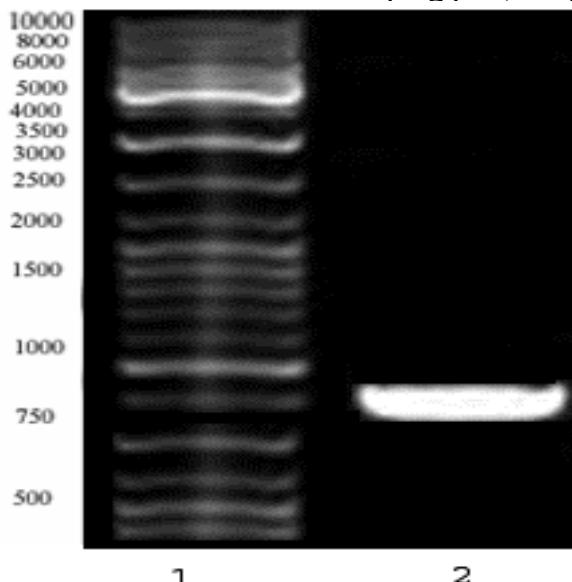
پروتئین نوترکیب ROP1 با استفاده از روش‌های کروماتوگرافی تمایلی Ni-NTA و ژل فیلتراسیون تخلیص شد. این پروتئین برای کاربرد تشخیصی و استفاده آن در روش الیزا و وسترن بلاستینگ پروتئین فوق باید خلوص بالای ۹۵٪ داشته باشد. به منظور تهیه مقدار زیادی پروتئین خالص، در یک لیتر IPTG کشت، باکتری کشت داده شد و پس از القاء با بافر رسوب باکتریایی آن جمع‌آوری شد. سپس پروتئین‌ها با بافر لیزکننده از سلول‌ها خارج شدند. پروتئین ROP1 که دارای دنباله هیستیدینی است با روش کروماتوگرافی تمایلی توسط رزین Ni²⁺-NTA تخلیص شد.

پروتئین ROP1 تخلیص شده مطابق دستور کار بر روی ژل SDS-PAGE برده شد و تأیید پروتئین مورد نظر از روی تطابق باندها با شاخص وزن ملکولی صورت گرفت.

برای تایید آنتی‌زنستیتیه پروتئین ROP1، این پروتئین مورد آنالیز وسترن بلاستینگ قرار گرفت. برای این منظور ابتدا آنتی‌ژن نوترکیب روی ژل SDS-PAGE برده شد و بعد از انتقال روی کاغذ وسترن بلاستینگ با استفاده از سرم پول شده (Pooled sera) خانم‌های باردار دارای عفونت حاد یا مزمن یا سرم خانم‌های باردار بدون عفونت توکسوپلاسمما(جهت کنترل) پرورب شد. در انتهای آنتی‌بادی‌های کونزوگه با (HRP: Horse Radish Peroxidase) مورد شناسایی قرار گرفت. عمل رنگ‌آمیزی هم با استفاده از قرص

برای تکثیر ROP1 به روش PCR استفاده شد. اندازه قطعات تکثیر یافته در حد ۷۵۷ جفت باز بود(شکل ۱).

باfer و به کمک پروتئیناز حذف گردید و در نهایت 10^7 سلول انگل برای تخلیص DNA ژنومی به وسیله کیت مربوطه مورد استفاده قرار گرفت. از DNA ژنومی تخلیص شده به عنوان الگو

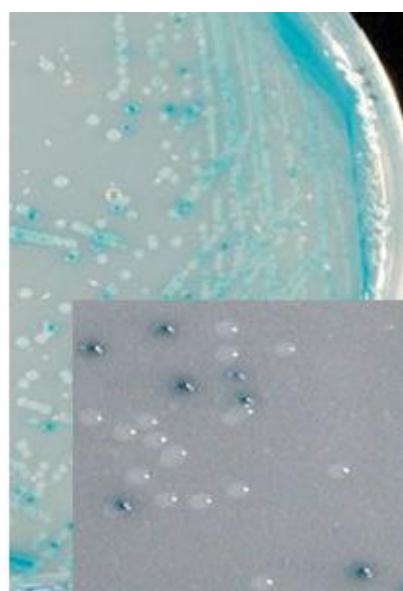

شکل ۱: تکثیر ژن ROP1 و بررسی محصول PCR به وسیله الکتروفورز روی ژل آگارز٪۱

ستون ۱: شاخص اندازه ملکولی Kb ۱ ستون ۲: ژن ROP1 تکثیر یافته توسط PCR (۷۵۷ جفت نوکلئوتید)

دلیل وارد شدن DNA خارجی یعنی قطعه ROP1 به ژن lac Z' و به هم خوردن چهارچوب بیان، قادر به سنتز زیر واحد مربوطه از آنزیم β -گالاکتوزیدار و در نتیجه تجزیه X-gal و تولید رنگ آبی در حضور القاء کننده IPTG نیستند(شکل ۲).

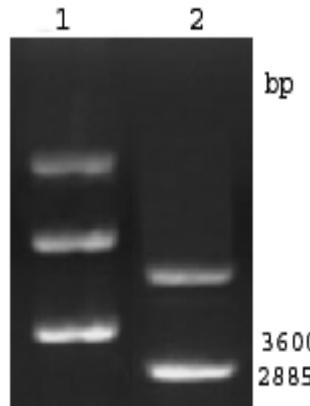
در مرحله بعد محصول PCR در داخل پلاسمید pUET1 لیگیت شد. با توجه به سیستم انتخابی موجود در پلاسمید، یعنی lac selection، دو دسته کلونی آبی و سفید در پلیت LB آگار حاوی X-gal و IPTG مشاهده شد. کلونی‌های سفید به

شکل ۲: کشت باکتری روی پلیت حاوی X-gal و IPTG کلونی‌های سفید (نوترکیب) و کلونی‌های آبی در کنار هم روی پلیت

ستون در بالای کلونی‌های آبی قرار داشت و این نشان‌دهنده این بود که ژن ROP1 به داخل پلاسمید pUET1 کلون شده است(شکل ۳).

بنابراین چند کلونی سفید به عنوان کلونی‌های نوترکیب برای colony PCR و استخراج پلاسمید به منظور هضم آنزیمی انتخاب شدند. پلاسمید استخراج شده از کلونی‌های سفید در

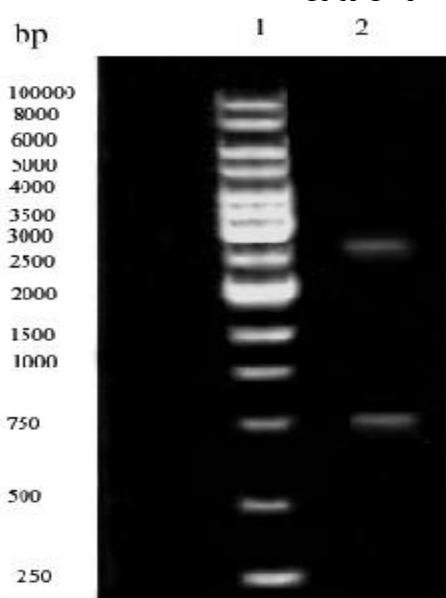
شکل ۳: مقایسه pT-ROP1 و pUET1 به وسیله الکتروفورز روی ژل آگاراز٪۱

ستون ۱: پلاسمیدهای استخراج شده از کلونی‌های سفیدرنگ(pT-ROP1) و ستون ۲: پلاسمیدهای استخراج شده از کلونی‌های آبی رنگ(pUET1)

ROP1 در پلاسمید کلون شده بود.

پلاسمید کلون شده توالی یابی گردید و سکانس ژن ROP1 در GenBank مقایسه شد. نتایج نشان می‌دهد یک هومولوژی تا حد ۹۶٪ با mRNA پروتئین ROP1 توکسوپلاسما گوندی با Accession number M71274 وجود دارد (ROP1) و تا حد ۹۵٪ با خود ژن ROP1 و CDS Accession number AY661790 وجود دارد (شکل ۴).

با استفاده از روش‌های غربالگری، کلون‌های نوترکیب حاوی ژن پلاسمیدهای استخراج شده با آنزیم‌های محدود کننده EcoR1 و BamH1 هضم شد. پلاسمیدهای استخراج شده از کلونی‌های سفید، بعد از هضم دو باند را نشان دادند در حالی که قطعات ROP1 بر روی ردیف ۷۵۷ جفت باز بود همین طور که در شکل ۴ مشاهده می‌شود، اما پلاسمیدهای استخراج شده از کلونی آبی رنگ فقط یک باند را نشان دادند. از این رو ژن

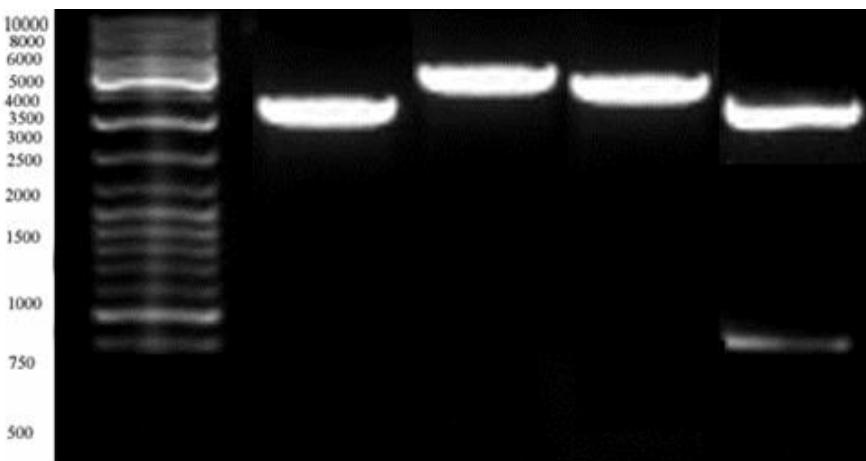

شکل ۴: مقایسه pT-ROP1 و pUET1 به وسیله الکتروفورز روی ژل آگاراز٪۱

ستون ۱: پلاسمیدهای استخراج شده از کلونی‌های سفیدرنگ(pT-ROP1) و ستون ۲: پلاسمیدهای استخراج شده از کلونی‌های آبی رنگ(pUET1)

بالای pcDNA3 قرار گرفت و این نشان داد که لیگاسیون انجام شده است (شکل ۵).

pT-ROP1 هضم شده به داخل پلاسمید pcDNA3 لیگیت شد در الکتروفورز پلاسمید استخراج شده از این کلونی‌ها در

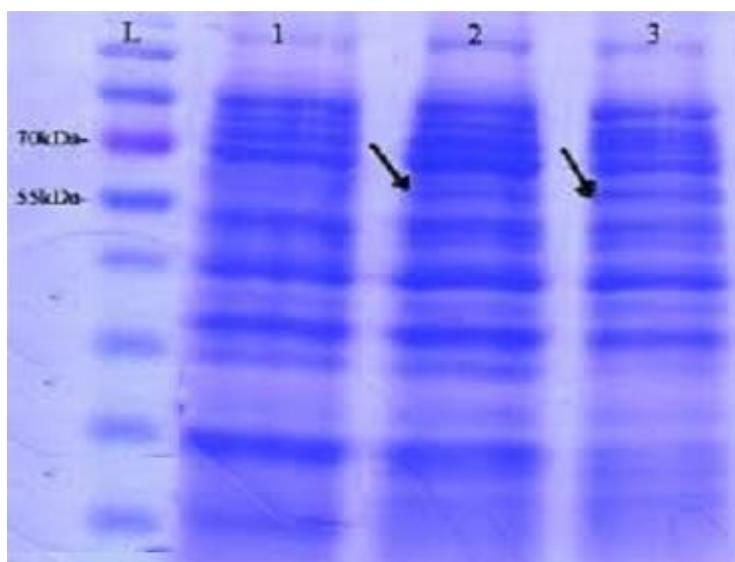

شکل ۵: الکتروفورز روی ژل آگارز ۱٪ جهت تشخیص pcDNA3-ROP1 بعد از هضم آنزیمی

ستون ۱: مارکر، ستون ۲: pcROP1 و ستون های ۳ و ۴: بعد از هضم با یک آنزیم و ستون ۵: بعد از هضم با ۲ آنزیم

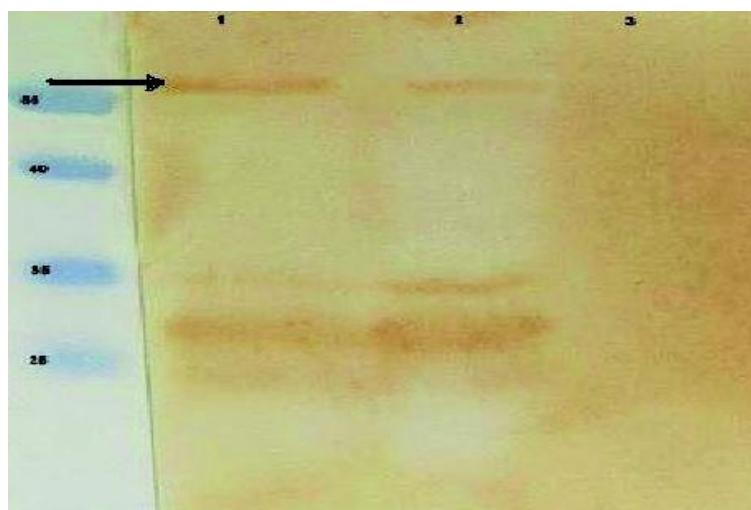
به منظور بررسی آنتی ژنیسیته ROP1 علیه سرم انسان از روش وسترن بلات استفاده شد. وسترن بلات با نمونه‌های قبل و بعد از القاء باکتری‌های نوترکیب و مخلوط (pool) سرم افراد مبتلا به فاز حاد توکسوپلاسما انجام شد، چرا که آنتی ژن ROP1 به عنوان یکی از شاخص‌های فاز حاد عفونت شناخته شده است (شکل ۷).

و سپس محصول نهایی به داخل سلول‌های رده BL21 (DE3) از باکتری Ecoli انتقال یافت. پس از رسیدن کشت تک کلون از سلول‌های ترانسفورم به $OD_{600}=0.6$ ، بیان پروتئین با غلظت ۱ میلی‌مولار IPTG القاء شد و پس از ۴ ساعت انکوباسیون، رسوب حاصل از کشت با SDS-PAGE بررسی شد (شکل ۶).

شکل ۶: بررسی بیان پروتئین نوترکیب بر روی ژل ۱٪ SDS-PAGE

ستون L: سایز مارکر پروتئین. ستون ۱: نمونه کشت قبل از القاء با IPTG. ستون ۲، ۳: نمونه کشت بعد از القاء با IPTG.

شکل ۷: بررسی بر هم کنش ROP1 تخلیص شده با دو گروه مخلوط (بول) سرم انسانی توسط وسترن بلاستینگ. وسترن بلاست با استفاده از مخلوط سرم افراد مبتلا به فاز حاد توکسoplاسما

راستای تحقق اهداف این مطالعه که کلون، بیان، تخلیص و بررسی آنتی ژنیسیته پروتئین ROP1 بود، توالی کد کننده پروتئین ROP1 با حذف قسمت اینtronون به روش PCR و با استفاده از DNA ژنومی سویه RH ایرانی انگل توکسoplاسما گوندی به عنوان الگو تکثیر شد. محصول PCR که اندازه مورد انتظار را در الکتروفورز ژل آگاروز نشان داد به واسطه پلیمریزه شدن توسط Taq پلیمراز دارای انتهای ۳' آدنیله بود، در نتیجه به سهولت در ناقل کلونینگ جاسازی شد. سپس از طریق جایگاههای آنزیم محدود کننده در انتهای ۵' پرایمرهای forward و reverse قرار داده شده بودند در ناقل بیانی کلون شد. پلاسمید بیانی نوترکیب تأیید شده توسط هضم آنزیمی و تعیین توالی ژن کلون شده (مقایسه توالی کلون شده با ۷ توالی موجود در GENE BANK که از تیپ مختلف انگل توکسoplاسما گوندی بود) انجام شد که ۹۶ درصد مشابهت داشتند. در ادامه محصول نهایی به داخل سلول های رده BL21 pLysS (DE3) از باکتری Ecoli انتقال یافت. پس از رسیدن کشت تک کلون از سلول های ترانسفورم به $OD_{600}=0.6$ ، بیان پروتئین با غلظت ۱ میلی مolar IPTG القاء شد و پس از ۴ ساعت انکوباسیون، رسوب حاصل از کشت با بررسی شد. به منظور بررسی آنتی ژنیسیته ROP1 علیه سرم انسان از روش وسترن بلاست استفاده شد. وسترن بلاست با

ROP1 کلون و بیان شد که شامل اپی توبهای فعال کننده با IgG و ویژه توکسoplاسما است. حال این آنتی ژن نوترکیب با IgM و IgG پوشانده شد و ۲۷ نمونه سرم منفی برای این آنتی بادی ها سرت شد.

سپس هر IgM و IgG ELISA با ۱۴ نمونه IgG مثبت و ۱۷ IgM مثبت تست شد. در نتیجه ROP1 IgM با بیشترین تعداد نمونه های IgM مثبت واکنش داد.

بحث

واکسن ها که قادر به بیان یک یا چند ایمونیزاسیون با ژن تعییه شده در آن می باشند، قادر به حفاظت از حیوانات و انسان در مقابل میکرووار گانیسم های بیماری زا و به ویژه انگل های داخل سلولی هستند. امروزه DNA واکسن ها بسیار مورد توجه محققین هستند که از دلایل مهم آن ساخت آسان، قیمت ارزان و توانایی آنها در تولید پاسخ ایمنی طولانی مدت است، آنها باعث القای پاسخ های اختصاصی ایمنی سلولی و همورال شده (۱۴) و به طور ویژه در فعال کردن سیتو توکسیک از طریق مکانیسم وابسته به لنفو سیتی های T عمل می کنند. تشخیص عفونت توکسoplاسما گوندی غالباً به وسیله اندازه گیری آنتی بادی اختصاصی بر علیه توکسoplاسما در تست های سرولوژیک انجام می گیرد و از روش های مولکولی PCR برای تأیید تشخیص استفاده می شود (۱۵-۱۹).

GRA شناسایی شده‌اند که بسیاری از آنها مانند GRA2، GRA3، GRA4، GRA6، GRA7 و GRA8 طی فاز حاد در سطح بالایی بیان می‌شوند، همچنین در چندین مطالعه کارایی آنتی ژن‌های گرانول متراکم برای تمایز عفونت حاد و مزمن مشخص شده است (۱۵-۱۹). ترکیب دفعی- ترشحی ۹۷ کیلودالتونی از تاکیزوئیت‌های توکسوپلاسمما، در مرحله فاز حاد، توکسوپلاسموزیس IgM و IgG را شناسایی می‌کند، بنابراین به عنوان یک IgG مزمن تنها نشانگر مناسب برای استفاده در تست‌های تشخیصی قابل بررسی می‌باشد (۲۲، ۲۳)، نتایج مطالعه حاضر هم با این نتایج هماهنگی دارد. در بین تکنیک‌های قابل استفاده برای تعیین آنتی‌بادی ضدتوکسوپلاسمما در سرم با به کارگیری آنتی ژن‌های دفعی- ترشحی، روش الایزا با توجه به سادگی روش اجرا، قابل دسترس بودن مواد و وسایل انجام آن به صورت تجاری در قالب کیت‌های آماده، عدم نیاز به دستگاه‌های گران قیمت و حساسیت نسبتاً بالا مناسب‌تر به نظر می‌رسد. گرچه روش‌هایی مانند ایمونوبلاتینگ و رادیوایمونوواسی از ارزش تشخیصی مناسب برخوردار می‌باشند اما به علت پیچیدگی روش اجرا، به کارگیری آنها در اکثر آزمایشگاه‌های تشخیص طبی محدود نمی‌باشد. با توجه به پایین بودن مقدار آنتی ژن‌های دفعی- ترشحی در واحد حجم، ترکیب حاوی این آنتی ژن‌ها در تست‌هایی مانند لاتکس اگلوتیناسیون، عمل ثابت شدن آنتی ژن، IHA بر روی گلبول قرمز یا ذرات لاتکس ممکن است به خوبی صورت نگیرد، همچنین حساسیت الایزا نسبتاً ۱ نانوگرم از آنتی ژن نیز بالاست به طوری که با ۵ واکنش صورت می‌گیرد، این موضوع در رابطه با آنتی ژن‌های دفعی- ترشحی با توجه به کم بودن میزان نسبی آنها در ترکیب کامل نمونه‌های آنها اهمیت بیشتر دارد. با توجه به خصوصیات گزارش شده از آنتی ژن‌های دفعی- ترشحی توکسوپلاسمما، به نظر می‌رسد این آنتی ژن‌ها نشانگرهای مناسبی جهت استفاده در تست‌های سرولوژی برای تشخیص توکسوپلاسموزیس باشند.

نمونه‌های قبل و بعد از القاء باکتری‌های نوترکیب و مخلوط (pool) سرم افراد مبتلا به فاز حاد توکسوپلاسمما انجام شد، چرا که آنتی ژن ROP1 به عنوان یکی از شاخص‌های فاز حاد عفونت شناخته شده است. در ادامه این آنتی ژن نوترکیب با IgM و IgG ELISA پوشانده شد و ۲۷ نمونه سرم منفی برای این آنتی‌بادی‌ها است شد. هر IgM و IgG ELISA با ۱۴ نمونه IgM مثبت و ۱۷ IgM مثبت تست شد. در نتیجه ROP1 با بیشترین تعداد نمونه‌های IgM مثبت واکنش داد. برای اولین بار مطالعه‌ای در سال ۱۹۹۶ میلادی نشان داد که برخی از آنتی ژن‌های دفعی ترشحی توکسوپلاسمما و آنتی‌بادی‌های تولید شده علیه آنها تنها در زمان خاصی از دوره بیماری قابل شناسایی می‌باشند، همچنین نوع و زمان قابل شناسایی بودن ایمنوگلبولین‌های IgE، IgM تولید شده علیه این آنتی ژن‌ها در سرم IgG و IgA موش‌های آلوده به سویه‌های مختلف توکسوپلاسمما متفاوت می‌باشد (۲۰). در بعضی موارد تشخیص فقط با تست‌های سرولوژیکی امکان‌پذیر است مانند زمانی که کیست‌های پایدار توکسوپلاسمایی (به ویژه در مغز) به وجود می‌آید که در این صورت امکان تشخیص مستقیم انگل به وسیله تکنیک‌های مولکولی نظیر PCR وجود ندارد و تشخیص منحصرًا توسط روش‌های سرولوژیک انجام می‌گیرد (۲۱). آنتی ژن‌های دفعی- ترشحی که در هر دو فاز تاکیزوایت و برادی زوایت بیان می‌شوند، نشان داده شده است که آنتی ژن‌های دفعی- ترشحی انگل ایمونوژنیک هستند و قادر به القاء ایمنی هومورال و سلولی می‌باشند. مهمترین اجزاء آنها ملکول‌های گرانول متراکم هستند که داخل گرانول‌های متراکم توکسوپلاسمما ذخیره می‌شوند و بعد از تهاجم انگل به داخل واکوئل پارازیتوفوروس ترشح می‌شوند. آنها به فراوانی ترشح می‌شوند و مهمترین جزء واکوئل احاطه‌کننده تاکیزوایت و دیواره کیست احاطه‌کننده برادی زوایتها هستند (۲۲). آنتی ژن‌های گرانول‌های متراکم جزء اولین آنتی ژن‌های انگل هستند که تنها چند روز پس از عفونت در خون ظاهر می‌شوند و پاسخ آنتی‌بادی قوی القاء می‌کنند (۲۳). تاکنون ۱۲ پروتئین

References:

- 1- Assmar M, Amirkhani A, Piazak N, Hovanesian A, Kooloobandi A, Etessami R. *Toxoplasmosis in Iran. Results of a seroepidemiological study.* Bull Soc Pathol Exot 1997; 90(1): 19-21.
- 2- Eslamirad Z, Dalimi A, Ghaffarifar F, Sharifi Z. *Cloning rhoptry protein 1 (ROP1) gene of Toxoplasma gondii (RH) in Expression vector.* Arch Razi Instit 2009; 63(2): 11-17.
- 3- Eslamirad Z, Dalimi A, Ghaffarifar F, Sharifi Z. *Evaluation of two aluminum adjuvant on DNA vaccine containing ROP1 gene of Toxoplasma gondii (RH strain) for immunity and survival assay in animal model.* MJMS: Pathobiology 2011; 14(1): 17-27. [Persian]
- 4- Araujo PR, Ferreira AW. *High diagnostic efficiency of IgM-ELISA with the use of multiple antigen peptides (MAPI) from T. gondii ESA (SAG-1, GRA-1 and GRA-7), in acute toxoplasmosis.* Rev Inst Med Trop Sao Paulo 2010; 52(2): 63-8.
- 5- Rosenberg C, De Craeye S, Jongert E, Gargano N, Beghetto E, Del Porto P, et al. *Induction of partial protection against infection with toxoplasma gondii genotype II by DNA vaccination with recombinant chimeric tachyzoite antigens.* Vaccine 2009; 27(18): 2489-98.
- 6- Peng GH, Yuan ZG, Zhou DH, He XH, Liu MM, Yan C, et al. *Toxoplasma gondii microneme protein 6 (MIC6) is a potential vaccine candidate against toxoplasmosis in mice.* Vaccine 2009; 27(4-7): 6570-74.
- 7- Altcheh J, Diaz NS, Pepe CM, Martin V, Nigro M, Freilija H, et al. *Kinetic analysis of the humoral immune response against Toxoplasma gondii-recombinant proteins in infants with suspected congenital toxoplasmosis.* Diagn Microbiol Infect Dis 2006; 56(2): 161-65.
- 8- Liu S, Shi L, Cheng YB, Fan GX, Ren HX, Yuan YK. *Evaluation of protective effect of multi-epitope DNA vaccine encoding six antigen segments of Toxoplasma gondii in mice.* Parasitol Res 2009; 105(1): 267-74.
- 9- Li B, Oledzka G, McFarlane RG, Spellerberg MB, Smith SM, Gelder FB, et al. *Immunological response of sheep to injections of plasmids encoding Toxoplasma gondii SAG1 and ROP1 genes.* J Parasite Immunol 2010; 32(9-10); 671-83.
- 10- Liesenfeld O, Wong SY, Remington JS. *Toxoplasmosis in the setting of AIDS.* In: Bartlett JG, Merigan TC, Bolognesi D, editors. Textbook of AIDS medicine. 2nd edn. Baltimore: Williams & Wilkins; 1999.p. 225-59.
- 11- Gatkowska J, Hiszczynska-Sawicka E, Kur J, Holec L, Dlugonska. *Toxoplasma gondii: an evaluation of diagnostic value of recombinant antigens in a murine model.* Exp Parasitol 2006; 114(3): 220-27.
- 12- Pietkiewicz H, Hiszczynska-Sawicka E, Kur J, Petersen E, Nielsen HV, Stankiewicz M, et al. *Usefulness of toxoplasma gondii-Specific recombinant antigens in serodiagnosis of human toxoplasmosis.* J Clin Microbiol 2004; 42(4): 1779-81.

- 13- Sambrook J, Fritsch EF, Maniatis T. *Molecular cloning: an laboratory manual*. New York: Cold Spring Harbor Laboratory; 2001.
- 14- Golkar M, Rafati S, Abdel-Latif MS, Brenier-Pinchart MP, Fricker-Hidalgo H, Sima BK. *The dense granule protein GRA2, a new marker for the serodiagnosis of acute toxoplasma infection: comparison of sera collected in both France and Iran from pregnant women*. J Diagnostic Microbiol Infect Dis 2007; 58(4): 419-26.
- 15- Golkar M, Azadmanesh K, Khalili G, Khoshkhodgh-Sima B, Babaie J, Mercier C, et al. *Serodiagnosis of recently acquired toxoplasma gondii infection in pregnant women using enzyme-linked immunosorbent assays with a recombinant dense granule GRA6 protein*. J Diagn Microbiol Infect Dis 2008; 61(1): 31-39.
- 16- Golkar M, Shokrgozar MA, Rafati S, Sadaie MR, Assmar M. *Construction, expression and preliminary immunological evaluation of a DNA plasmid encoding the GRA2 protein of Toxoplasma gondii*. I B J 2004; 9(1): 1-8.
- 17- Gras L, Gilbert RE, Wallon F, Peyron F, Cortina-Borja M. *Duration of the IgM response in women acquiring Toxoplasma gondii during pregnancy: implications for clinical practice and cross-sectional incidence studies*. Epidemiol Infect 2004; 132(3): 541-48.
- 18- McAuley J, Boyer KM, Patel D, Mets M, Swisher C, Roizen N, et al. *Early and longitudinal evaluations of treated infants and children and untreated historical patients with congenital toxoplasmosis: the Chicago Collaborative Treatment Trial*. Clin Infect Dis 1994; 18(1): 38-72.
- 19- Eaton MS, Weiss LM, Kim K. *Cyclic nucleotide kinases and tachyzoite-bradyzoite transition in Toxoplasma gondii*. Int J Parasitol 2006; 36(1): 107-14.
- 20- Cha DY, Song IK, Lee GS, Hwang OS, Noh HJ, Yeo SD, et al. *Effects of specific monoclonal antibodies to dense granule proteins on the invasion of Toxoplasma gondii in vitro and in vivo*. Korean J Parasitol 2001; 39(3): 233-40.
- 21- Fatoohi AF, Cozon GJ, Gonzalo P, Mayencon M, Greenland T, Picot S, et al. *Heterogeneity in cellular and humoral immune responses against Toxoplasma gondii antigen in humans*. Clin Exp Immunol 2004; 136(3): 535-41.
- 22- Alexander DL, Mital J, Ward GE, Bradley P, Boothroyd JC. *Identification of the moving junction complex of toxoplasma gondii: a collaboration between distinct secretory organelles*. PLoS Pathog 2005; 1(2): e17.
- 23- Velmurugan GV, Tewari AK, Rao JR, Baidya S, Kumar MU, Mishra AK, et al. *High-level expression of SAG1 and GRA7 gene of Toxoplasma gondii (Izatnagar isolate) and their application in serodiagnosis of goat toxoplasmosis*. Vet Parasitol 2008; 157(3-4): 185-92.

Evaluating Recombinant Antigen ROP1 Efficacy in Diagnosis of Toxoplasma Gondii Infection

Keshavarzi F(PhD)^{*1}

¹Department of Biology, College of Science, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran

Received: 25 Oct 2014

Accepted: 9 Apr 2015

Abstract

Introduction: *Toxoplasma gondii* is a ubiquitous obligate intracellular parasite with a relatively broad host range infecting both mammals and birds. *Toxoplasma* proteins are strong antigens that can begin strong immune reactions, among which Rhopty protein 1 (ROP1) can be named discharging from rhopty cell-organ. ROP1 is regarded as a competitor for recombinant vaccines against toxoplasmosis. Therefore, the main objective of the current study was to evaluate the cloning and expression of ROP1 *Toxoplasma gondii* in a cloning vector as well as to create this recombinant antigen in order to be applied for later uses.

Methods: Genomic DNA of *Toxoplasma gondii* was removed and reproduced by PCR, then the PCR product was cloned into the EcoR1 and BamH1 sites of cloning vector, pUET1, and transformed into *Escherichia coli* BL21 plysS strain. Moreover, pcROP1 was sub-cloned into the HindIII and EcoRI sites of the pcDNA3 in order to produce recombining eukaryotic declaration vector. The cloned ROP1 was verified by PCR, limitation enzymes (HindIII and BglII) digestion and nucleotide sequencing. Then , this recombinant antigen was covered applying IgM and ELISA IgG.

Results: The study results demonstrated that a fragment of 757 bp was separated. In addition, nucleotide sequence analysis of the ROP1 cloned in pUET1vector revealed high homology (96%) with RH strain Gene Bank Accession (No. M71274).

Conclusion: The recombinant ROP1 antigen in an IgM Rec-ELISA test can be replaced with the tachyzoite antigen in IgG and IgM serologic tests.

Keywords: Recombinant antigen; ROP1; *Toxoplasma gondii*

This paper should be cited as:

Keshavarzi F. *Evaluating recombinant antigen rop1 efficacy in diagnosis of toxoplasma gondii infection*. J Shahid Sadoughi Univ Med Sci 2015; 23(4): 2083-95.

***Corresponding author:** Tel: +98 9183704918, Email: gol.keshavarzi@gmail.com